

VIROLET

SUPLEMENT IL·LUSTRAT D'EN PATUFET

EL CORB I LA LLEBRE

per APA

Heu's ací que una marmanyera es trobava en el mercat venent formatges d'ovella, quan tot d'una Mestre Corb baixà d'una revolada a la parada, aplegà un formatge

dintre el seu becarràs i fugí com un esperitat, mentre la marmanyera es desmaiava a gran crits. Aquests crits advertiren als vianants, del que passava i

aleshores un d'ells empenqué la persecució del lladregot. Però el corb sabé valer-se de les ales i escapar a la indignació dels humans.

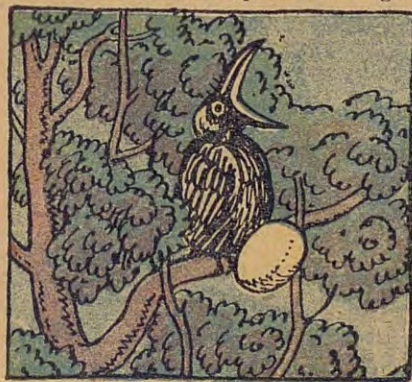
Una llebre hagué esment del lladregot del formatge i de seguida es posà a rumiar com s'ho faria per fer-se mestressa d'aquell magnífic tou de carn blanca que el murriàs del corb havia copsat. No hagué

de rumiar gaire la llebre per concloure que l'única manera de conquistar el corb inaccessible era afalagant la seva vanitat. Així decidí d'ensarronar

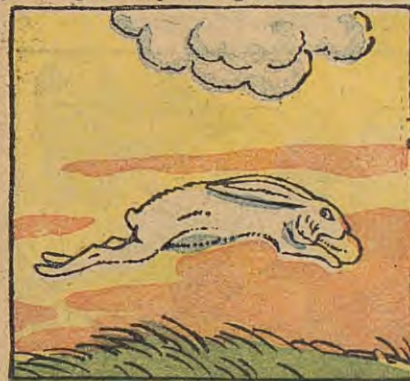
Mestre Corb, bo i alabant-li la seva veu esgarriofosa. S'encaminà al peu de l'arbre on havia anat a parar el corb i amb mil postures i escarafalls li alabà la bellesa del seu trist plomatge. Després digué:

— Si la vostra veu és tan bella com la vostra pluma, sereu de segur el rei dels ocells. En sentir això, el corb vanitós li mancà temps per fer oír la seva veu. Obrí el bec per cantar i deixà caure el formatge.

A la llebre astuta li faltà temps també per obrir el morro i rebre-hi el formatge deliciós. En haver-lo, digué al corb: — Sapiguen i enteneu, mestre, que els aduldors viuen sempre a l'esquena dels aduldats.

I mentre l'ocellot es quedava amb un pam de boca oberta, la llebre apretà a córrer com un llamp i cuità a entaforar-se al cau per devorar-hi en pau i tranquil·litat el formatge de Mestre Corb.

AVENTURES D'EN BALDRAGUES I D'EN KORREKETAMAGUES

Dibuixos de BECQUER

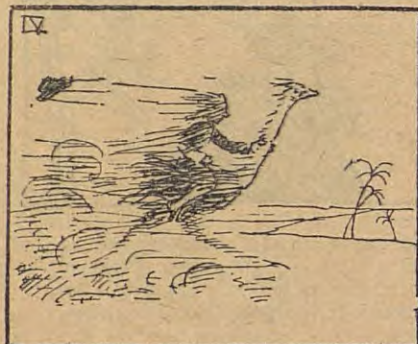
I
Passejant pel Parc nou,
en Baldragues troba un ou.
Endevina que és d'estruc,
perquè el troba molt feixuc.

II
Se'l posa sota el coixí
i el cova un quant temps així.
Eixeribit pel caliu,
surten l'estruc de dins el niu.

III
En Baldragues, amament,
no li plany mai l'aliment.
I creix tant, que al capdavant
el fa servir de cavall.

IV
En batejar-lo, en Baldragues
li diu: Korreketamagues.
I com que els dos ja grans són
surten junts a córrer món.

V
Cap a l'Àfrica se'n van
mig a peu, mig caminant.
Quan en Baldragues va a peu
porta l'estruc damunt seu.

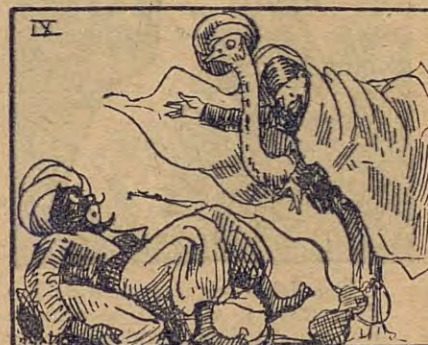
VI
I quan ja és nota feixuc,
és ell qui va dalt l'estruc.
Un moro que ha vist el cas
no sap qui és la bèstia pas.

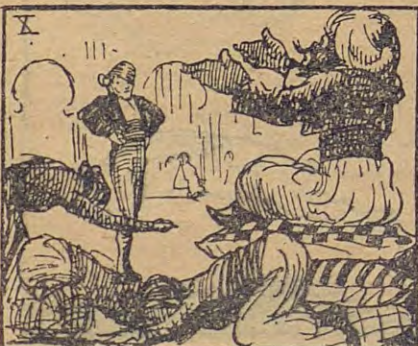
VII
I fuig, de por que li fan,
sense albernuç ni turbant.
— Què bé, Korreketamagues!
Ara veuràs en Baldragues.

VIII
Posa a l'estruc el turbant
i sota el «jaïque» els dos van.
I semblen, ben junts els dos,
un bestiol esgarifós.

IX
Entren a dins d'un harem
i el Soldà s'espanta i tem.
Diuven els dos aleshores:
— Venim amb ganes de mores.

X
— Antropòfags! — fa el Soldà.
— No s'hi val a motejà!
Que les mores que volem
no són pas les de l'harem.

XI
Resta tranquil el Soldà
i fins es fa retratà.
Els donen un gran tiberi
i el vi els fa perdre el senderi.

XII
L'austruc, mig tral'la, fa el ruc
i en Baldragues fa l'estruc.
Descoberts, l'estruc va al pal
i en Baldragues al corral.

(Continuarà)

ELS GERMANS SAVIS I EL GERMA AIXERIT

Dibuixos d'En CORNET

per JOSEP CARNER

NA vegada eren quatre germans, que van decidir de fer un viatge. Els tres germans primers eren savis, i havien après totes les coses en els llibres, i encara d'altres en la meditació solitària, aleshores que els ulls avesats a llegir les ratlles dels papers es giren a la banda de dins i llegeixen coses que ni un home mateix no sabia que portés escrites.

I el germà petit, aquest, era un minyó que, deien els seus tres germans, no era bo per a res, i era insensible a la dolça crida de la saviesa, i no pensava sinó sense adonar-se'n, això és, a desgrat seu, com aquell qui diu. Però el duïen amb ells, perquè era més amatent que no pas ells a veure les petites coses materials: ell s'adonava del rec vorejat d'altres herbes, i deia als seus germans de saltar; i quan queia un xàfeg, mirava tot esparvillat i descobria alguna mena d'aixopluc; i quan tenien set, sabia seguir el rastre de les bèsties per a escorcollar on era l'aigua, i quan tenien fam, escollia els fruits que no tenien metzina, que eren aquelles dels quals hom en veia de picats d'ocell o ratats de rata. I així era com un criat dels seus germans savis, que se l'emmenaven perquè anant amb ell, deien, podien anar tots sols amb la saviesa, és a dir, sense tenir esment d'aquelles coses materials que no us donen coneixements altívols, sinó solament la vivor i el desempallegament.

I to's quatre anaven fent via per un bosc, quan vet aquí que el germà petit que els anava al davant, els va dir:

— Aneu amb compte a ensopegar, que al davant vostre hi ha la carcassa d'un lleó. Tres savis ensopegant, seria una mala diada per la ciència!

— O, malaventurat mofeta! — va dir el germà gran, — perquè en les teves paraules no hi batega el respecte dòcil? Poc el coneixes, tu, el poder de la ciència, i això t'és planer de

fer-ne riota. Jo sé les paraules màgiques que al teu davant mateix poden fer redreçar aquests ossos, i lligar-se els uns amb els altres, i pendre cadascú son lloc. Escolta i mira!

I va dir les paraules màgiques; i tota l'ossera del lleó va ajustar-se, com moguda pel dalit d'una forma harmoniosa.

— Jo, aquí on em veus, — va dir el germà segon, — puc, gràcies a una encantària irresistible, donar moll a aquests ossos, i refer els tendrums, i els muscles, i les entranyes, i cobrir-ho tot amb la pell daurada, i escampar en el cim la crinera, com en el temps orgullós que aquest lleó vivia

I va dir la encantària irresistible, i el cos es va formar, amb una gran puixança inútil i una gran força muda.

— Doncs jo no sóc pas menys que els meus germans, i només dient una síl·laba de conjur, puc donar l'escalí a la sang, i el moviment als muscles, i el braol a la terrible gola, perquè espandeixi tota la selva.

— Atura't! — cridà el germà petit, abans que el terç germà no hagués dit la síl·laba de conjur.

— Atura't! no la diguéssis pas aquesta paraula, no la diguéssis pas que no m'hagis oït. Joestic massa a la vora per a veure tota la magnificència del lleó que torna a la vida, i corre i eixorda tot botant enfora de la mort. Deixa'm enfilar damunt aquell arbre, que consent de guaitar un bell tros de camí. Quan jo seré damunt l'arbre, jo et diré alguna dita, i tu aleshores pots fer que el lleó ompleni altra vegada les badius de l'aire de la vida, i senti en la seva còrpora l'esgarripança del desig i la molla del salt.

I tanmateix el germà petit va enfilar-se dalt de l'arbre. I un cop va ésser-hi va cridar, ben assegut i repapat:

— Ara a mi no em vé d'aquí si el volguéssiu deixondí.

I el terç germà pronuncià la síl·laba de conjur. I el lleó va moure una pota i després una altra pota. I després, cap-sinejant d'esma, va obrir els seus ulls daurats i líquids. I va estirar-se tot ell, gran cosassa feréstega, i va fer un braol que us glaçava la sang. I als tres savis les cames els feien figa, i el lleó se'ls va espessar l'un darrera l'altre, cada un d'una mossada.

I després va dir:

— M'agrada la carn de savi.

I mirant cap a l'arbre, damunt el qual hi havia carn humana que no podia abaster, va afegir, tot sospirant:

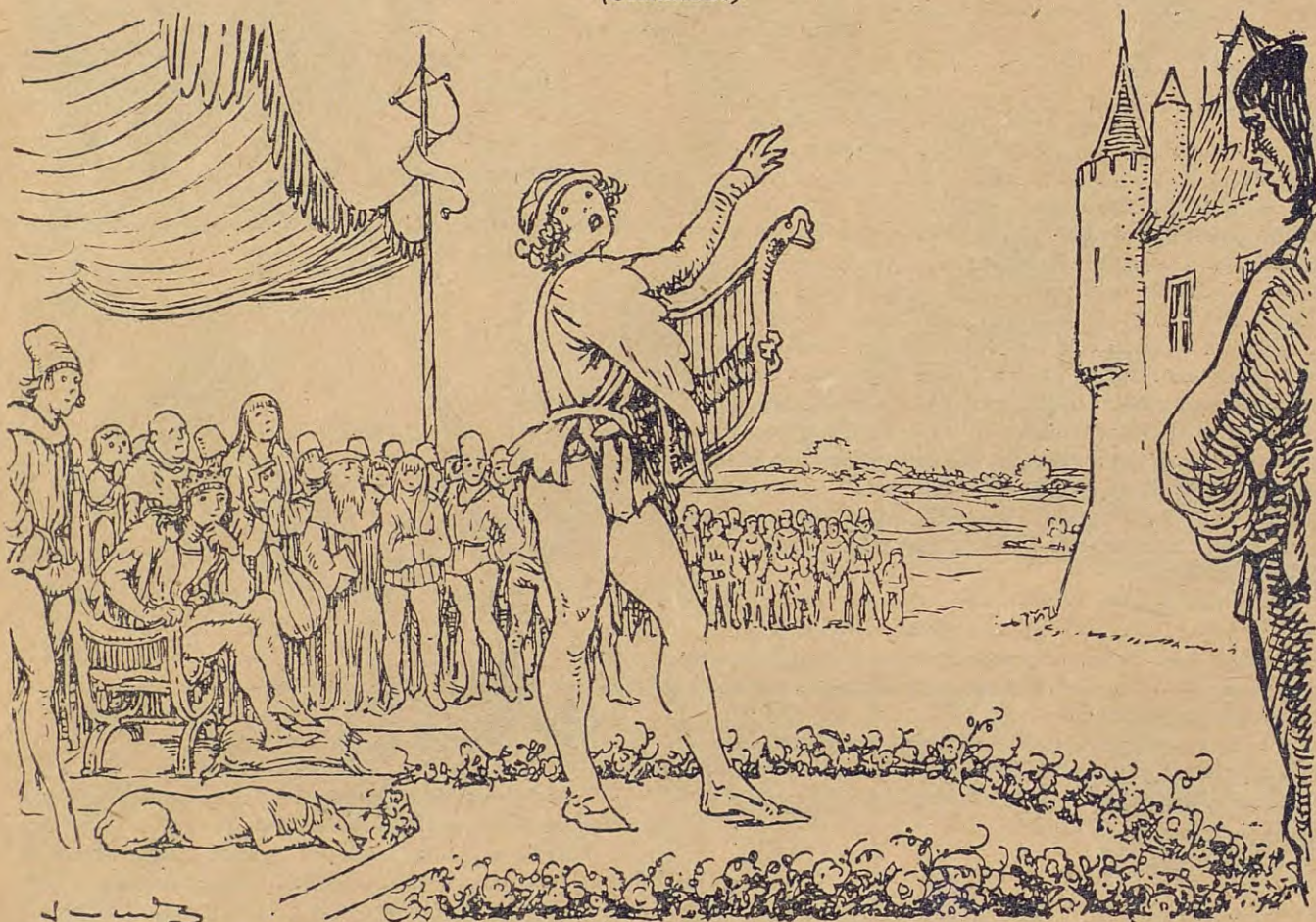
— El mal és que no pugui saber quin gust té la carn de viu!

JOSEP CARNER

Historia d'enamorats

Rondalla llarga contada per Clovis Eimeric

(Continuació)

La gran festa atragué gent de totes les bandes del reialme i de més lluny i tot, i foren milers els trobadors que de tots els indrets de la terra coneguda es presentaren per a guanyar el premi ofert.

El rei, esperant que Sense-parió oís la seva acció fidel, de bon marit, i li concedís altra volta l'amor, havia pujat al cadafal vestit amb la vesta més virolada i exornada de l'armini més pur en les voreres, els xapins del mellor vellut, i els camalls de seda de la més fina. Estava tan formós com quan eixí del bany que el transformà.

Calmat l'aldarull de la gran gentada, començaren els trobadors rivalitzant en gràcia i en delicadesa del ritme.

Sense-parió esperava oir-ho tot sense ésser vista, i escoltà, però tot just si li arribaven els picaments de mans de de gernació, enardida d'entusiasme per les filigranes de rossinyol que hi feien els cantadors.

Era que s'havia tornat sorda de cop? No se'n sabia avenir, però els trobadors cantaven, passava el temps i la festa anava al seu terme, que no havia pogut oir una cançó completa. Paraules escadusseres i prou. Picava de peus Sense-parió, arrevoltada contra si mateixa per la sordera estranya. I més estranya encara, quan podia oir el vol d'una mosqueta que no trobava com sortir d'aquella mena de presó on havia anat a raure.

Tots els trobadors havien cantat tan bé com sabien i el

poble, s'extremia de goig, aclamant el seu rei valent i enamorat.

Les dones del poble que tenien el marit al costat, el pessegaven tot dient-li a cau d'orella:

— Ves, pren exemple! Ço sí que és un marit com call!

En Desferra no estava, però, envanit. No havia separat l'esguard inquiridor de la torratxa on estava reclosa la seva muller, i aquesta no s'havia dignat treure el cap sisquera. Quina pena pel dissortat marit!

Anaven a donar per acabada la festa, quan va presentar-se un nou trobador, una mena de gegantàs, vestit a la moda dels cantaires de Provença.

Demana permís per a cantar, i concedit que li fou, començà la seva tonada, dolça i sentida, amb una veu clara i tan vibradora que ho passava tot. Es sentia des de qui sap on... Ni els suros de la torratxa podien res contra aquell filet de veu que s'encabia per tot, i que entrava suaument al cor com una cançoneta de breçol o una melodia d'àngels.

Ai, Sense-parió com escoltà, desfeta en llàgrimes, el raconté de la gesta d'amor i valentia del seu espòs, tan fidel, que havia exposat la seva vida per a salvar-la de tot mal! I ella que havia blasmat d'ell, i l'havia abandonat com una mala dona, i no en volia saber res de sa persona, tan digna de consol i de moixaines!

Corregué, vers a la torratxa, mentre el poble, desfet en

visques, aclamava el gegant en el qual en Desferra hi recongué el seu protector, però els mals consellers, els traidors, espasa en mà no la deixaren eixir a l'aire lliure.

Ella, que havia començat com a reina ofesa, acabava com una humil presonera sense conhort!

La purificació

«Quina tristesa que fa
que una morten causi una altra!»
(Cançó popular)

Passaren les festes, que, en efecte, restabliren el rei en l'amor dels seus vassalls, i tranquilitzaren la burgesia ennoblida per la voluntat reial que no hi va plànyer mercès, atiat pel Senescal, que de cada baronia i verveïsonia que el rei donava, en treia un magnífic tribut.

Però en Desferra vivia malencònic com mai, davant el silenci de la seva muller, que no semblava haver volgut oir els cants de gesta dels trobadors. Ah, si ell hagués pogut creure que la reina estava presonera en el casal!

Un dia consultà el màgic, que estava tot meravellat de que Sense-parió mantingués tan fermament la seva absència.

— Senyor! Han passat tantes coses d'encisament en aquest palau, que ja no sé si l'aigua de la gràcia ha perdut la virtut per culpa d'algun màgic més savi i poderós que jo mateix. Mes jo, de vós, com a rei, manaria obrir el casal i faria sortir la reina...

— No! Que m'estimi per força, mai! Ha d'eixir ella per sa plana voluntat!

— Bé, però, senyor, la muller casada ha de seguir al marit!

En Desferra tingué una idea lluminosa!

— És cert. Aneu, anuncieu al servei de la reina, que el seu marit se'n va de viatge vers un país llunyà, i que ella, com a bona esposa, li pertoca acompanyar-lo i servir-lo. Veurem què diu.

El màgic mateix fou el missatger.

El va rebre la dama traidora, la qual va dir que trasmetria a Sense-parió la indicació reial; mes, en lloc de dir-ho a la reina, ho explicà fil per randa als conspiradors, els quals li manaren que respongués al missatger que la reina ja resaria pel seu marit i que altres mans el tractarien amb més amor que les seves, que ja no sabien més que de filar i teixir mocadors per eixugar-se les llàgrimes.

La dama ho trascinà al màgic, i aquest, encara que sospitant una part de falsia, ho contà tot al rei.

En Desferra, enutjat, va resoldre entrar ja per la força en el casal, passés el que passés, i donà ordre que un estol de ses tropes, al comandament del més brau capità, environés tot l'edifici.

Féu passar endavant e's mestres d'aixa, i els fusters, i els corders que havien trenat escales de corda altíssimes i avençà ell mateix vers la portalada.

Ah, els conspiradors, en veure la resolució inesperada del rei! Veient-se perduts, resolgueren mo-

rir matant, i el foc de les llànties de la torratxa els serviren per a incendiar les vigues groixudes i resseques de cedre i de xiprer, empolsinades pel temps.

La fusta cremà aviat, i el rei no havia encara estellat la gran porta del pati, que ja tota la torratxa era una boira de fum negre i guspirejant.

Sense-parió respirà l'olor viva del socarrim primer, després l'agror ofegosa del fum i anà per fugir de sa cambra, però estava tancada amb forrellat de la part de fora. Els traidors volien que, morts ells, no se'n resés més de Sense-parió.

En Desferra fou avisat de que la torratxa cremava, i no tingué espera. Féu llençar els ganxets de una escala de corda pel foner més destre de ses tropes i els ferros s'arraparen a l'empit del finestral de la reina.

Cent vassalls s'oferiren per a pujar per l'escala, però fou el rei el qui muntà, animós com mai.

L'ascensió fou pesada. Del front d'en Desferra queien grosses gotes de suor, però l'amor el sostenia, i pujava adelerat escala amunt, brandant en la huidor, entre els esfereïments de la multitud que temia veure'l caure des de tanta alçària.

(Continuarà)

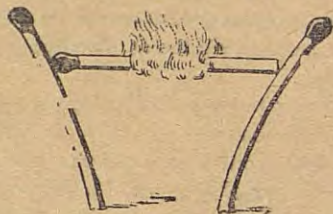

UN RETALLET DE CADA COSA

TRES LLUMINS

El dibuix representa tres llumins: dos en posició obliqua i el tercer apoiat en els dos anteriors i exercint pressió sobre d'ells.

El problema consisteix en averiguar

quin dels dos llumins dels costats es cremarà abans quan es calí foc al centre del llumí horitzontal.

Veus ací la solució d'aquest interessant problema: No se'n cremarà cap, perquè el llumí horitzontal caurà abans de que arribi a encendre algun dels dos dels costats.

DE RIQUESA

Ama a Déu i seràs ric.

Si ets ric, fes ric a un altre.

Qui és ric debades, és pobre debades.

Tota riquesa que no es té per a servir, és malalta.

Més ric pots ésser per donar que per pendre.

Qui té molts amics, té molt grans riqueses. — RAMON LLULL

JEROGLIFIC

Totes les llengües són dolces i belles per a qui les estima. Procurem sempre parlar amb correcció i polidesa si volem que una llengua sigui agradable i polida; d'una persona grollera tot és repulsiu, començant pel llenguatge.

BUFO I TE'L DONO VIU (Joc)

Asseguts en un rotllo els jugadors, amb una llum al mig, el director agafa un troç de paper i en fa una paperina o el cargola com un cigarro, l'encén de manera que faci una mica de flama, bufa abans d'entregar-lo i diu al de la seva dreta: «Bufo i te'l dono viu; qui mort me'l tornarà, penyora haurà de pagar».

Quan ha acabat, l'entrega a la persona immediata, que diu el mateix, i així va passant de mà en mà.

Aquell que tenint-lo se l'hi apagui, paga penyora; s'encén un altre i es donen tantes voltes com ganes de jugar tenen els del rotllo.

Cal advertir que les paraules deuen ésser pronunciades amb molta claretat i que fins que s'hagin dit no deu entrar-se el paper.

El jugador que comprenent que tan bon punt l'agafi s'apagarà es negui a pendre'l, paga penyora.

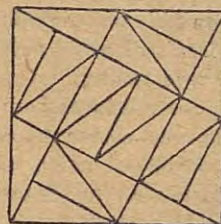
PETIT PROBLEMA GEOMÈTRIC

Aquest petit problema va especialment dedicat als nens que estudien geometria. Consisteix en tallar vint

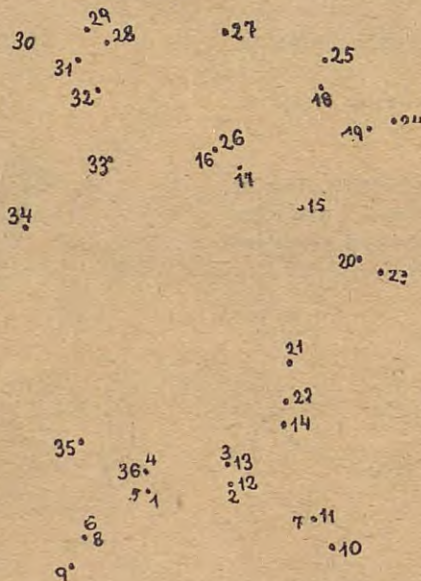

trossets de cartó o cartolina iguals a la figura adjunta i formar amb aquests trossets un quadrat perfecte.

Veus ací la solució:

EL DIBUIX REVELADOR

Unint els punts per ordre de numeració, sempre en línia recta, obtindreu un dibuix insospitat.

LA SUPERFÍCIE OCUPADA PER L'ELEMENT LIQUID EN EL GLOBUS TERRESTRE.

Hom considera que la superfície del globus és de 5 milions de miriàmetres quadrats; 3.800.000 dels quals són ocupats per l'element líquid. La ciència, que ha permès sonar les profunditats marítimes, ha demostrat que aquests 2.800.000 miriàmetres quadrats estan més poblats que la terra pròpiament dita, però que la vida vegetal, amb tot i ésser molt intensa, hi és molt menys representada que en la superfície no submergida.

Les plantes marines creixen per tot i amb això es diferencia de la vegetació terrestre que escull diferents terrenys per al seu desenrotllament i a més a més, les plantes marines, com que no tenen arrels, no estan fixes en lloc i viuen flotant. N'hi ha també que formen part de ço que hom ne diu els pòlits, que amb tot i pertànyer al regne vegetal, són classificats en el regne animal.

El més ric, és el que amb menys s'accontenta, car natural riquesa és l'estar content.

SÒCRATES

GRAN CONCURS

N.º 17 — ANTONI ROVIRA

N.º 18 — JOSEP MARTINEZ

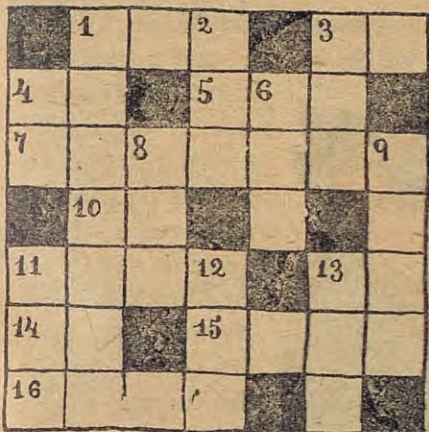
N.º 19 — JOAN VICENS

N.º 20 — JOSEPA PONS

MOTS CREUATS

Per a solucionar els problemes de mots creuats, cal cercar paraules el número de lletres de les quals coincideixi amb el número de quadrets blancs que hi ha des d'un quadret negre a un altre. Així si hi ha tres quadrets blancs, té d'ésser una paraula de

tres lletres i si n'hi ha cinc, de cinc, etc. Les paraules cal cercar-les d'acord amb les indicacions que acompanyen al problema. Les indicacions agrupades on diu *horitzontalment* són les de les paraules que s'han d'escriure en sentit horitzontal; i les agrupades on diu *Verticalment* són les de les paraules que s'han d'escriure amb una lletra sota d'altre o siga que s'han de llegir començant per dalt.

Horitzontalment: 1 Conseqüència del cadarn; 3 De la música; 4 Aliment primordial; 5 Consonant; 7 Que no es cau; 10 Que no és dolent; 11 Ho fan els dauradors; 13 Nota musical; 14 Metall molt apreciat; 15 Dibuixant del VIROLET; 16 Color suau.

Verticalment: 1 Instrument de coble;

2 Verb; 3 D'home savi; 4 Arbre; 6 Personatge bíblic; 8 Covardia; 9 Molt enfadat; 11 Porten les vídues; 12 Dibuxant del VIROLET; 13 Personatge novel·la Soldevila.

FORTITUD ESPIRITUAL

Guillem Rugh, un noi esguerradet venedor de diaris de Gary (Indiana), oferí la seva cama perquè li arrenquessin la pell necessària per aplicar-la a una nena malalta que ni coneixia tan sols. La nena es va curar, però els pulmons del pobret Rugh no pogueren resistir l'anestèsia i morí dels seus efectes. Mentre agonitzava, anà la seva dida a agenollar-se al costat del llit enfonsant en el coixí el seu rostre ple de llàgrimes. El petit moribund li prengué la mà, li acaricià els cabells i li digué: No ploris, fins ara no havia servit per a res; ja veus com ara he pogut fer quelcom en benefici d'algú. Abans d'expirar, exclamà: Digueu-li a ella que moro content. Dels seus rígids dits, caigué damunt la roba del llit una rosa que poc abans li havia donat la nena salvada.

Tenint en compte aquest dibuix, endevinar el nom d'una població del nord de Lleida.

Solucions al número anterior
Al Jeroglífic: Caragol.

PER A LES NENES

CONFITURA DE TOMAQUET

Ara que és el temps dels millors tomàquets, aprofitem-los per a fer-ne confitura que resulta molt bona.

S'agafen els tomàquets, es pelen, es tallen a trossos, es renten mirant que no li quedi cap llavor i es posen en una escorredora.

Un cop ben escorreguts, es posen en una balança, posant a un costat el sucre i a l'altre el tomàquet mirant que pesi igual l'una cosa que l'altra. Després es posa al foc una cassola amb el sucre. Quan està desfet, s'hi tira el tomàquet, anant remenant sempre per-

què no s'agafi. Així que arrenca el bull s'enretira una mica del foc i es deixa que vagi bullint a poc a poc fins que

en aixecar la cullera regalima fent un suc espès que costa de caure.

Llavors es deixa refredar i es posa en pots de vidre.

TALLARETA

EN LA VORERA DEL CARRER O UN PROFESSOR MASSA DISTRET

(De Grey a Le D'manche Illustré)

— Com està, senyor professor?
— Anant fent... però em penso que dec tenir dolor a la cama, car fa deu minuts que coixejo.

D'OMBRES XINESQUES

N.º 21 — JOSEP AROLA

N.º 22 — MARIA VIDAL

N.º 25 — RAMON R'AMBAU

N.º 24 — JOAN PARERA

EN PERET

(Continuació)

Text i dibuixos per LOLA ANGLADA

Mes ve't aquí que camí enllà quan amo més il·lusió en Peret seguia el seu company, s'adonà que aquest s'enxiquia cada vegada més fins que en veure-se-li l'ence-tall li digué:

— Em dol amic que el caminar t'aprími!...

— No, Peret; és que la Gegantessa ha arribat a la punta del mitjó... Ja hem arribat al Circ de Meravelles!

El Capdellet s'aturà. En Peret cregué trobar-se en un país de fades. El Circ de Meravelles era un edifici tan magnífic, que millor podia dir-se'n un palau. En els

seus murs brillaven diamants i robins i grans garlandes de flors de coral i perles ho decoraven. Arreu, els llums de colors fantàstiques i a l'entrada, d'una majestuositat reial, hom llegia en un cartell de lletres esmaltades i incrustacions d'argent, l'ordre de la funció graciosa, i un soroll d'esquellerincs anunciava que la festa anava a començar-se.

Un clown preciosament abillat d'un vestit titil·lant de lluentines, sortí a l'encontre d'en Peret i aparegueren també tres pallassos que obrien les portes del circ, invitant-lo. El primer anava abillat d'infant, el segon de gafarró i el tercer de llargandaix. I aparegué un gran següici. Cent gats mesquers músics obrien el pas als acords d'una marxa triomfal, seguint-los mil

pallassos capriciosos de faç blanca i orelles escarlata que reflexaven belles lluïssors dels seus abillaments de coloraines. Un estol de

cent gossets ensinistrats, venien embellits per una paperina al

cap i una cinta a la cua.... de plata! I venien trescents cavalls de Circ, de color verd, blau, groc i escarlata amb unes crineres pentinades i lligades amb cintes de tisú d'or i els seguïen cent atletes, mil acròbates i sis-centes foques man-ses, elefants còmics, galls tornasolats i gallinetes comediantes.

El clown del vestit titil·lant somrigué i agafant en Peret per la mà el conduí a la llotja d'Honor, on dues zebres

bigarrades, molt serioses feien honor a l'entrada.

Ben prompte un estrall d'aplaudiments ressonà al Circ: hom festejava en Peret pel seu aplicament a estudi, per la seva bondat envers els inferiors i pel seu comportament a casa.

(Acabarà)

